

κλησίου τῆς Παναγίας πρὸς οἰκοδόμησιν νέου μείζονος. Ἀπὸ ἐκεῖ ὁ ἑκτακτος ἐπιμελητὴς τῶν ἀρχαιοτήτων τῆς Χίου καθηγητὴς κ. Ἄντ. Στεφάνου προσεκόμισε τὸ περὶ τὸ γόνυ τμήμα ἀρχαῖκου κούρου (Πί ν. 320 γ' μεγ. μήκος 0.20 μ.), πρὸς τὸ ὅποιον συνδέεται ὄχι μόνον ἡ κνήμη, ἡ μνημονευομένη ὑπὸ τοῦ Εὐαγγελίδου ἔ.ἀ. 46 καὶ εἰκονιζομένη ἐνταῦθα (Πί ν. 320 δ), ἀλλὰ καὶ τὸ τμήμα τοῦ κορμοῦ τὸ δημοσιευθὲν ὑπὸ Ν. Κοντολέοντος ἐν Α.Ε. 1939-1941, Χρονικά σ. 26, τὸ ὅποιον κατὰ προφορικὴν τοῦ ἰδίου πληροφορίαν πρέπει νὰ θεωρηθῆ βέβαιον ὅτι ἐκ Ναγού ἐπίσης προέρχεται.

Ἐτι βορειοδυτικώτερον, εἰς τὸ μικρὸν καὶ ἀπομονωμένον χωρίον Σπαρτοῦντα καὶ ἀκριβῶς εἰς τὴν εἰσοδὸν τοῦ χωρίου, ἔναντι τῆς ἐκκλησίας, ἀνευρέθη ὑπὸ τῶν χωρικῶν κατὰ τὴν διάνοιξιν τῆς ὁδοῦ τάφος κεραμοσκεπῆς περιέχων ζεύγος χρυσῶν ἐνωτίων καὶ δακτύλιον χρυσοῦν με λίθον (ρουμπίνι) φέροντα ἔγγλυφον παράστασιν ὀρθῆς ἀνδρικής μορφῆς (Ἀπόλλωνος) με λύραν. Λεῖψανα ἀρχαίων κτισμάτων ἀνεφάνησαν ἐπίσης εἰς τὴν ὀλίγον πρὸς Β ἀπέχουσαν θέσιν Β α μ β α κ ι ἄ, ἐντὸς τοῦ κτήματος τοῦ Φρ. Νερατζῆ.

Πρέπει, τέλος, νὰ σημειωθοῦν αἱ στερεωτικαὶ ἐργασίαι, αἱ γινόμεναι τὸσον εἰς τὴν Νέα ν Μο ν ῆ ν, ἰδίως εἰς τὰ μωσαϊκά τοῦ νάρθηκος, ὅσον καὶ εἰς τὴν Παναγοῖαν τὴν Κρήνη ν α ν, κυρίως πρὸς στεγανοποίησιν τῶν τοίχων τῆς ἐκκλησίας.

ΣΕΡ. ΧΑΡΙΤΩΝΙΔΗΣ

*

LEMNOS

Il 20 Aprile 1961, per interessamento della Scuola e col fervido incoraggiamento e il costante aiuto della Dir. Generale alle Antichità di Grecia, si inaugurava solennemente a Myrina il Museo di Lemno, la cui sistemazione e il cui ordinamento erano stati curati da una missione capeggiata dal Prof. Luigi Bernabò Brea, Soprintendente alle Antichità della Sicilia Orientale (Tav. 322 a, b). Alla cerimonia partecipavano, oltre al Dir. della Scuola e al Prof. Bernabò Brea, il Ministro alla Presidenza del Governo Ellenico, l'Ambasciatore d'Italia ad Atene, i Direttori Generali alle Antichità e Belle Arti e quelli alle Relazioni Culturali di Grecia e d'Italia, nonchè le Autorità religiose e civili dell'isola.

DORO LEVI

*

ΑΡΧΑΙΟΤΗΤΕΣ ΚΑΙ ΜΝΗΜΕΙΑ ΚΥΚΛΑΔΩΝ

ΜΥΚΟΝΟΣ

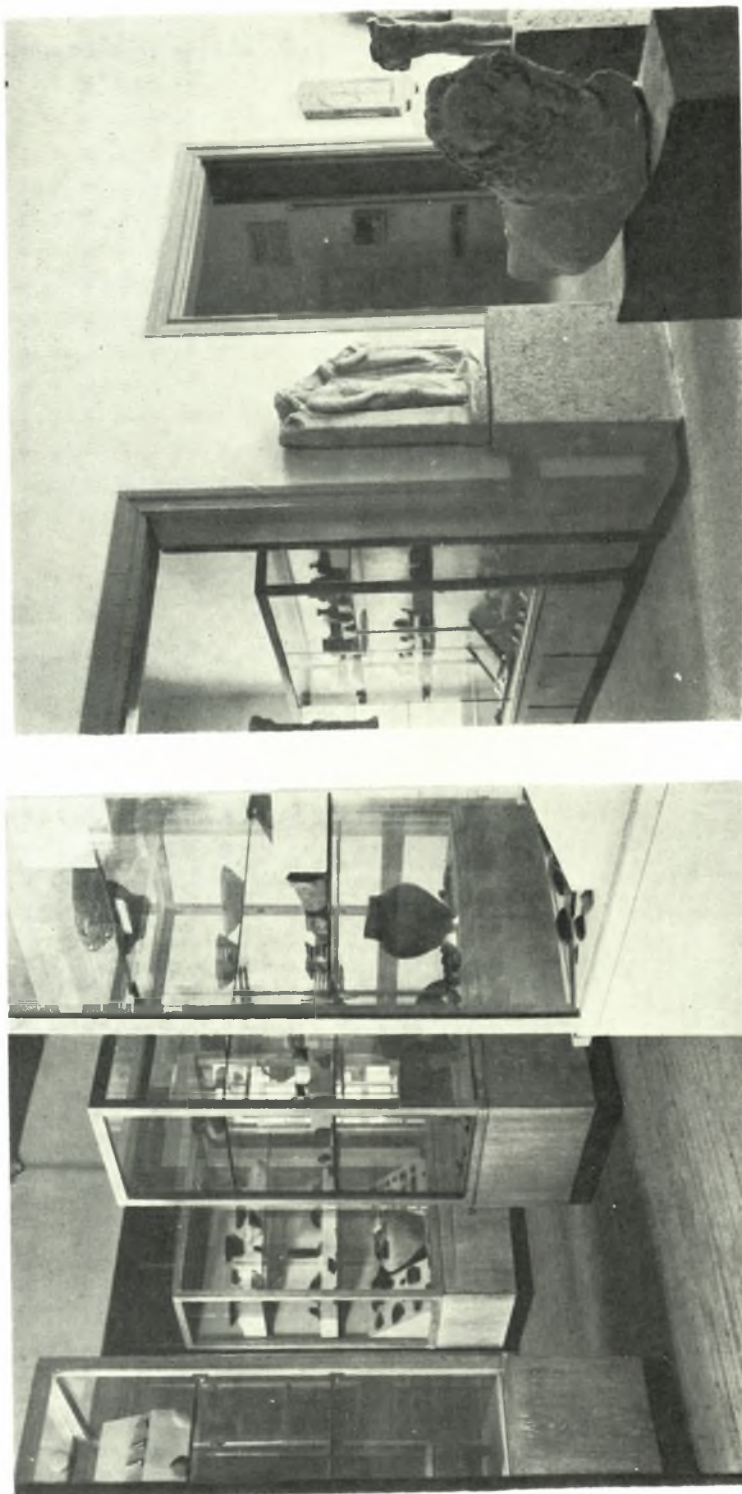
Τὸ Μουσεῖον τῆς Μυκόνου φθίνοντος τοῦ ἔτους ἐπλουτίσθη δι' ἐνὸς ἀπροσδοκῆτου διὰ τὴν νῆσον εὐρήματος. Κατὰ τὴν ἀνόρυξιν φρέατος ἐντὸς τῆς πόλεως ἀνευρέθη μέγας ἀμφορεὺς μετ' ἀναγλύφων παραστάσεων τοῦ 7ου αἰῶνος (Πί ν. 323). Εἰς τὸν λαϊκὸν εἰκονίζεται δούρειος ἵππος, πρὸς τὸν ὅποιον ἀναβαίνουν πάνοπλοι οἱ Ἄχαιοί ἥρωες, ἐνῶ ἄλλοι ἔχουν ἤδη εἰσέλθει ἐντὸς τῆς κοιλίας καὶ με ἀρχαϊκὴν ἐνάργειαν παρίστανται νὰ προβάλλουν τὰς κεφαλὰς τῶν ἐντὸς τετραγάνων ἀνοιγμάτων¹. Ἐπὶ τοῦ ὄμου καὶ τῆς κοιλίας τοῦ ἀμφορέως ὑπάρχουν τρεῖς ζῶναι χωριζόμεναι εἰς μετόπας διὰ νόθων σπειρῶν. Εἰς τὰς μετόπας τῆς πρώτης ζώνης παρίσταται πολεμιστὴς κρατῶν ἀσπίδα, δόρυ, ἐνίοτε καὶ ξίφος καὶ ἐπιτιθέμενος ἐναντίον γυναικός, ἥτις προτείνει τὰς χεῖρας εἰς στάσιν ἱεσίας. Εἰς τὰς ἄλλας δύο ζῶνας ἐπαναλαμβάνεται εἰς ποικιλίαν ἐπίσης παραλλαγῶν ἡ ἴδια σκηνή: πωγωνοφόρος ἢ ἀγένειος ἀνὴρ κρατῶν ξίφος ἐπιτίθεται κατὰ γυναικός ἢ παιδίου, τὸ ὅποιον παρευρίσκεται εἰς τὰς περισσοτέρας τῶν μετοπῶν. Τὴν σειρὰν ἄνω μὲν δεξιὰ κλείει μετόπη φέρουσα παράστασιν ξιφουλκούντος ἀνδρός, κάτω δὲ ἀριστερὰ ἀντιστοιχεῖ μετόπη ἔχουσα μίαν πάλιν μορφήν, γυναῖκα, ἥτις φέρει τὰς χεῖρας ἐπὶ τοῦ στήθους.

Τὸ θέμα τοῦ Δουρείου Ἴππου δὲν εἶναι ἄγνωστον εἰς τὴν κυκλαδικὴν τέχνην τοῦ 7ου αἰῶνος, ἀπαντᾷ καὶ εἰς θραύσμα παρομοίου ἀγγείου ἐκ Τήνου (ΠΑΕ 1949, 131 εἰκ. 15). Ὁ κύκλος τῶν παραστάσεων τῆς ἀγρίας σφαγῆς γυναικῶν ἢ παιδίων ἐκ πρώτης ὄψεως φαίνεται νὰ σχετίζεται πρὸς τὴν παράστασιν τοῦ λαίμου καὶ νὰ ἀναφέρεται εἰς τὴν ἄλωση τῆς Τροίας. Ἄλλ' ἡ ἐρμηνεία αὕτη παρουσιάζει δυσκολίας. Οἱ ἐπιτιθέμενοι ἄνδρες δὲν φέρουν πανοπλίαν, δὲν εἰκονίζονται οἱ ἀμυνόμενοι Τρῶες² καὶ λείπουν αἱ χαρακτηριστικαὶ διὰ τὴν ἄλωση τῆς Τροίας σκηναί, ὅπως ὁ φόνος τοῦ Πριάμου καὶ τοῦ Ἀστύνακτος ἢ τὸ

1. Βλ. R. Hampe, Frühe griechische Sagenbilder, 51.

2. Ἐν τούτοις ἡ ἀντίστασις καὶ ὁ φόνος τῶν Τρώων ἀποτελεῖ ἐν τῶν κυρίων στοιχείων τῆς ἐπικής παραδόσεως καὶ ἀπαντᾷ εἰς τὴν εἰκονογραφίαν τῆς ἄλώσεως τῆς Τροίας. Συμφώνως πρὸς τὴν Μικράν Ἰλιάδα ὁ Πausanias (X 25,2) ἀναφέρει τὴν μάχην, ἣν ἐν τῇ νυκτὶ ἐμαχέσαστο οἱ Τρῶες. Ἀντιθέτως σφαγῆ τῶν γυναικῶν δὲν φαντάζονται ὅσοι ὀμιλοῦν περὶ τῆς ἄλώσεως, βλ. π.χ. Αισχ. Ἄγ. 326-8 :

Οἱ μὲν γὰρ ἀμφὶ σῆμασι πεπτακότες ἀνδρῶν κασιμνήτων τε καὶ φντάλμοιο παίδων γέροντες.

Lemnos. Museo di Myrina: a. Piano superiore, Sala II (Poliochni, periodo azzuro), b. Piano inferiore. Sala delle sculture. In fondo a sin. la Sala topografica di Lemnos, a destra la Sala del Kabirion

DORO LEVI